

नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प,

डॉ पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला भारत मौसम विभाग

ईमेल - mahapocra@gmail.com, gkmsakola@yahoo.com

अमरावती कृषी हवामान सल्ला

शुक्रवार दिनांक - २५ सप्टेंबर २०२०

हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २६ सप्टेंबर २०२० ते ३० सप्टेंबर २०२०)					
	दिनांक	२६/०९	२७/०९	२८/०९	२९/०९	३०/०९
पाऊस (मिमी)		४	३	२	३	३
कमाल तापमान (अं.से.)		३३	३३	३२	३२	३२
किमान तापमान (अं.से.)		२२	२२	२२	२२	२२
वा-याची दिशा		९२	९१	८९	८५	८५
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		६३	६६	६८	६२	५९
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		२	२	२	२	२
वा-याचा वेग (किमी / तास)		३०२	२९७	२९७	२९७	२९२
ढग स्थिती (आकाश)		अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ
हवामानाचा इशारा	हवामान अंदाजानुसार दिनांक २५, २७ व २८ सप्टेंबरला विरळ हलका ते मध्यम पाऊस पडण्याची शक्यता आहे व दिनांक २६ व २९ सप्टेंबरला बहुतांश ठिकाणी हलका ते मध्यम पाऊस पडण्याची शक्यता आहे व त्यासोबत दिनांक २६ ला काही ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह जोरदार पाऊस पडण्याची शक्यता आहे.					
पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला				
सर्व पिके		<p>सर्व पिकात फवारणी करतांना स्तानिक वातावरण व हवेची दिशा पाहून फवारणी करावी.</p> <p>पिकावर किडींचा प्रादुर्भाव पाहून त्याच्या नियंत्रणासाठी तातडीने प्रतिबंधात्मक उपाय योजना म्हणून फवारणी करावी तसेच फवारणी करतांना खबरदारी म्हणून दिलेल्या सुचनांचे पालन करावे, किटकनाशाके हि विषारी असल्याने त्यांची हाताळणी करतानां सदैव जागरूक राहावे. गळके फवारणी यंत्र न वापरता ते दुरुस्त करून वापरावे. फवारणी करताना संरक्षक कपडे उदा. गॉगल, मोजे, तोंडाला मास्क, डोक्यावर, गमबूट, इत्यादी. वापरावे. किटकनाशक पोटात जाण्याची शक्यता असल्याने फवारणीचे मिश्रण करताना अथवा फवारणीच्या वेळी तंबाखू खाणे अथवा धुम्रपान करणे टाळावे. फवारणीचे काम पूर्ण झाल्यावर हात साबणाने स्वच्छ धुउनच खाणे पिणे करावे. तसेच उपाशीपोटी फवारणी न करता फवारणी पूर्वी न्याहारी करावी.</p> <p>प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार पुढील पाच दिवस सर्वत्र बहुतांश ठिकाणी हलका ते मध्यम पाऊस पडण्याची शक्यता आहे, व काही ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह पाऊस होण्याची शक्यता आहे, त्यामुळे ज्याठिकाणी अतिरिक्त पाणी साचेल तेथिल पाणी त्वरित बाहेर काढावे.</p>				
सोयाबीन	शेंग धारणा	सोयाबीन पिकातील लवकर येणारी वाण जसे (जेएस ९५-६०, जेएस २०-३४, जेएस ९३-०५) परीपक्क झाली आहेत त्यामुळे शेंगा वाळवल्या असल्यास, शेंगा फुटण्याअगोदर आपल्या कठील स्तानिक वातावरण पाहून पिक कापून सोगुंन घ्यावे व माल तयार झाल्यावर सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा.				
कपाशी	वाढ / फुल पाती	सद्यस्थिती होत असलेली कपाशी पिकातील फुलपातीगळ थांबविण्यासाठी अल्फा एन.ए.ए ४.५ टक्के एस.एल ४ मि.ली. प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी				

		<p>कपाशी पिकातील बोंड अवस्थेत लाल्या वेवेस्थापनसाठी ०१ टक्के युरिया अधिक ०१ टक्के मेग्नेसियम सल्फेट ची पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.</p> <p>कपाशी पिकातील बोंडसड व इतर बुरशीजन्य रोगाच्या नियंत्रणासाठी कार्बेन्डॅझिम ५० डब्लूपी प्रती २० ग्रॅम किंवा क्रेसोझीम-मेथील ४४.३ एससी प्रती १० मि.ली किंवा प्रोपिक्वॉनाझोल २५ ईसी १० मि.ली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.</p> <p>पिकात शेंदरी बोंड अळीच्या नियमित सर्वेक्षण करून हेक्टरी ४ ते ५ फेरोमेन सापळे लावावी व वेळोवेळी त्यामधील ल्युर बदलावी व त्या सोबतच "टी" आकाराचे १० पक्षी थांबे प्रती एकर उभारावेत. ज्या वेळी ट्रेपमध्ये ८-१० प्रौढ पतंग सापडली त्या वेळी त्याच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के निंबोळी अर्क किंवा १५०० पीपीएम अझाडीरेक्टिन प्रती ५० मि.ली १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.</p> <p>कपाशी पिकात फुल अवस्थेमध्ये शेंदरी बोंड अळीच्या नियमित सर्वेक्षण करून कीटकनाशकाची फवारणी करण्या अगोदर किडग्रस्त फुल वेचून नष्ट करावी व जिथे १० टक्के च्या वर नुकसान झाले आहे तिथे प्रोफेनॉफॉस ५० टक्के ईसी @ ३० मि.ली किंवा क्लोरोपायरीफॉस ५० टक्के ईसी @ २० मि.ली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. त्यासोबत शेंदरी बोंड अळीचे अंडे वर नियंत्रणासाठी ट्रायकोकार्ड ३ प्रती एकर लावावे.</p> <p>कपाशीवर मावा, तुडतुडे, फुलकिडे व पांढरी माशी या किडींनी आर्थिक नुकसानाची संकेत पातळी गाठताच (१० मावा, २-३ तुडतुडे, १० फुलकिडे, १० पांढरी माशी प्रती पान) पिकावर इमिडाक्लोप्रीड १७.८ टक्के एसअल २.५ मि.लि किंवा ब्रुप्रोफेजीन २५ टक्के २० मि.लि किंवा थायमेथोक्षम २५ डब्लूजी प्रति २ ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून फवारणी करावी.</p>
तूर	वाढ	<p>तूर पिकात वापसा स्थिती पाहून आंतरमशागतीची कामे म्हणजे डवरणी व निंदन करून पिक ताणविरहित ठेवावी.</p> <p>सततच्या ढगाळ वातावरणामुळे तुरीवरील आकस्मिक रोग व्यवस्थापन करिता झाडाच्या मुळाजवळ कॉपर ऑक्सिक्लोराईड ५० डब्लूपी २५ ग्रॅम किंवा कॅप्टन ७५ डब्लूपी २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाणी घेऊन आळवणी करावी. तूर पिकाच्या फायटोप्योरा खोडावरील करपा रोगाच्या व्यवस्थापन करिता फोसेटील एएल ८० टक्के प्रती २५ ग्रॅम, १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.</p>
रब्बी ज्वारी	पेरणी	<p>रब्बी पिकामध्ये रब्बी ज्वारी या पिकाचा समावेश करावयाचा असल्यास मालदांडी, फुले यशोदा, पिकेव्ही - क्रांती, या वाणांची निवड करावी. पेरणी सप्टेंबरच्या चवथ्या ते ऑक्टोबरच्या पहिल्या आठवड्या पर्यंत करावी. पिकामध्ये नत्र स्थिर करण्यासाठी, स्पुरद उपलब्ध होण्यासाठी व मातीतील बुरशीजन्य रोगांपासून बचावासाठी अझोटोबाक्टेर व पीएसबी जीवाणुसंवर्धक २५ ग्रॅम व ट्रायकोडर्मा ५ ग्रॅम प्रति किलो बियाण्यास बीजप्रक्रिया करावी.</p>
रब्बी करडी	पेरणी	<p>रब्बी पिकामध्ये करडी या पिकाचा समावेश करावयाचा असल्यास पेरणी सप्टेंबरच्या चवथ्या ते ऑक्टोबरच्या पहिल्या आठवड्यात केल्यास मावा किडीचा प्रादुर्भाव कमी राहतो व चांगले उत्पादन मिळते. त्याकरिता शिफारसकेल्या भीमा, एकेएस -२०७, पिकेव्ही - पिक, किंवा नारी -६ या वाणची निवड करावी. पिकामध्ये नत्र स्थिर करण्यासाठी, स्पुरद उपलब्ध होण्यासाठी व मातीतील बुरशीजन्य रोगांपासून बचावासाठी अझोटोबाक्टेर व पीएसबी जीवाणुसंवर्धक २० ग्रॅम व ट्रायकोडर्मा ४ ग्रॅम प्रति किलो बियाण्यास बीजप्रक्रिया करावी.</p>
मका	उगवणी/ सुरुवातीची वाढीची अवस्था	<p>मका पिकात लश्करी अळीच्या प्राथमिक अवस्थेमध्ये नुकसान (५ टक्के च्या वर) असेल तर हाताने अळी वेचून नष्ट करावी.</p>
भाजीपाला	-	<p>भाजीपाला जसे टोमाटो, वांगी, पात्ता कोबी, फुल कोबीची नर्सरी लागवड करावी व सद्यस्थितीत पालक, मेथी गाजर मुळा इतर पालेभाजीची लागवड करावी.</p>

		मिरची पिकावरील शेंडेमर व फळसड रोगाच्या नियंत्रणाकरिता डायफेनकोनाझोल २५ ईसी ५ मि.ली किंवा अझोक्सोस्ट्रोबीन २३% एस सी १० मि.ली १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फळझाडे	-	प्राप्त हवामान अंदाजानुसार काही ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह पाऊस होण्याची शक्यता आहे, त्यामुळे फळे असलेल्या संत्र झाडांना बांबूचा आधार द्यावा. संत्राच्या आंबिया बाहाराची फळगळ कमी करण्याकरिता १.५ ग्रॅम जिब्रेलिक ॲसिड + युरिया १ किलो आणि १०० ग्रॅम कार्बोन्डिजिम ५० टक्के डब्ल्यूपी यांचे १०० लिटर पाण्यात द्रावण करून फवारणी करावी.
पशु / जनावरे	-	लम्पी स्कीनरोग सदृश रोग पशुधनामध्ये दिसून येत आहे हा साथीचा विशानुजन्य रोग असून याचा प्रसार मुख्यत्त्व रक्त पिपासू चावणाऱ्या कीटकवर्गीय माशा, डास, गोचीड यामुळे होतो. याच्या व्यवस्थापणासाठी रोग बाधित पशुधन निरोगी पशुधानापासून विलगीकरण करावे. अन्यथा त्यांना एकत्रित चारावयास सोडू नये. रोग बाधित पशुधनाची ने आण बंद करावी. रोग नियंत्रणासाठी गोठा स्वच्छ ठेवावा, रक्त पिपासू चावणाऱ्या कीटकवर्गीय माशा, डास, गोचीड यांचे निर्मूलन करावे.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून, नानाजी देखमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प कार्यालय, मुंबई येथून प्रसारित करण्यात आलेली आहे.